

## Nr 31 A.

Ankom till riksdagens kansli den 14 mars 1918 kl. 1/2 6 e. m.

*Utlåtande angående reglering av utgifterna för kapitalökning för år 1919 i vad angår jordbruksärendena.*

(1:a avd.)

Med anledning av de till jordbruksutskottet hänvisade framställningar, som röra utgifter för kapitalökning, får utskottet avgiva följande yttrande och förslag.

### Statens affärsverksamhet.

#### Statens domäners fond.

1:o) I den till innevarande riksdag avlätna statsverkspropositionen, avdelning: utgifter för kapitalökning, i vad angår jordbruksdepartementet, punkten 1, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till anordnande av bostadslägenheter åt jägmästare i vissa revir i Norrland i huvudsaklig överensstämmelse med domänstyrelsens förslag den 21 september 1917 såsom kapitalökning för år 1919 för statens domäners fond anvisa ett reservationsanslag av 102,000 kronor.

Domän-  
fonden.  
[1.]

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till det statsverkspropositionen bifogade statsrådsprotokollet.

Utredningen ger vid handen, att kostnaden för ifrågavarande jägmästarbostädernas anordnande beräknats till 272,000 kronor och att härav ett belopp av 170,000 kronor ansetts erforderligt redan under år 1918.

Utskottet.

Beträffande anslagsbeloppet för år 1918, mot vilket utskottet icke har något att erinra, kommer utskottet att härom göra särskild hemställan.

Ej heller föranleder förevarande framställning i vad den avser år 1919 någon invändning från utskottets sida.

Utskottet hemställer därför om,

att riksdagen må till anordnande av bostadslägenheter åt jägmästare i vissa revir i Norrland i huvudsaklig överensstämmelse med domänstyrelsens förslag den 21 september 1917 såsom kapitalökning för år 1919 för statens domäners fond anvisa ett reservationsanslag av 102,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av medlen i fråga torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

### Statens ntläningsfonder.

Odlingslåne-  
fonden.

[2.]

2:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkten 2 av förenämnda avdelning av statsverkspropositionen föreslagit riksdagen att till kapitalökning för odlingslånefonden för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

I detta ärende har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Vid 1917 års riksdag medgavs, att ett belopp av 1,000,000 kronor finge från och med år 1918 tillsviðare årligen såsom lån disponeras från odlingslånefonden.

Under de senaste åren har riksdagen årligen såsom anslag till kapitalökning anvisat vad som utöver till fonden inflytande kapitalinbetalningar beräknats vara erforderligt för att fylla ett totalbelopp av omkring 1,000,000 kronor. Av 1917 års riksdag har sålunda anvisats ett anslag å 400,000 kronor.

Det bör anmärkas, att utbetalningarna från odlingslånefonden för varje särskilt år icke äro beroende av det för året av Kungl. Maj:t anvisade beloppet av nya odlingslån. Utbetalningarna av de beviljade lånen ske nämligen successivt, dels med ett mindre belopp vid arbetets början och dels därefter i mån av utfört arbete. De utbetalningar, som ske under ett visst år, hänföra sig därför i regel till anvisningsbeslut, som kunna hava meddelats många år tidigare. Beträffande denna fond är det alltså egentligen endast av betydelse att till-e, att fonden har sådan kapitaltillgång, att den kan möta de utbetalningar, som kunna motses för året på grund av de lån, som inom det medgivna maximibeloppet blivit av Kungl. Maj:t beviljade.

Vid 1917 års utgång hade odlingslånefonden icke någon kontant behållning. Under år 1918 inflyta kapitalinbetalningar, som enligt i fjol lämnad uppgift kunna beräknas till 530,000 kronor. Med tillägg av

1918 års kapitalökningsanslag å 400,000 kronor kan årets disponibla tillgång inalles beräknas till 930,000 kronor, vilket belopp bör antagas komma att åtgå under året. För år 1919 finnas då att tillgå endast inflytande amorteringar, beräknade till omkring 500,000 kronor. Ett kapitalökningsanslag å 500,000 kronor synes mig på grund härav erforderligt.»

Då utskottet icke har något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till kapitalökning för odlingslånefonden för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av medlen i fråga torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

3:o) I punkt 3 av förevarande framställning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående anslag till kapitalökning för år 1919 till fonden för torvindustriens befrämjande, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Torvindustri-  
lånefonden.  
[3.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles avgiva yttrande, vilket utskottet härmed velat för riksdagen

anmäla.

4:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 4 av förenämnda avdelning av statsverkspropositionen föreslagit riksdagen dels medgiva, att för år 1919 ett belopp av 7,500,000 kronor må av Kungl. Maj:t disponeras såsom lån från egnahemslånefonden, dels ock såsom kapitalökning för samma fond för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 6,400,000 kronor.

Egnahems-  
lånefonden.  
[4.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed velat för riksdagen

anmäla.

5:o) I punkt 5 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels godkänna sådan ändring

Fiskerilåne-  
fonden.  
[5.]

i gällande bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande, att låneunderstöd, som utlämnas av hushållningssällskap eller landsting, må utgöra högst femtontusen kronor, dels medgiva, att från och med år 1919 tillsvidare ett belopp av 1,100,000 kronor må av Kungl. Maj:t årligen disponeras såsom lån från ifrågavarande fond, dels ock till kapitalökning för samma fond för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet i ämnet.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot ifrågavarande framställning, får utskottet hemställa,

att riksdagen må dels godkänna sådan ändring i gällande bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande, att låneunderstöd, som utlämnas av hushållningssällskap eller landsting, må utgöra högst femtontusen kronor;

dels medgiva, att från och med år 1919 tillsvidare ett belopp av 1,100,000 kronor må av Kungl. Maj:t årligen disponeras såsom lån från ifrågavarande fond;

dels ock till kapitalökning för samma fond för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

Täckdiknings-  
lånefonden.

[6.]

6:o) Under punkt 6 av förenämnda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående anslag till kapitalökning till täckdikningslånefonden för år 1919, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles avgiva yttrande, vilket utskottet härmed velat för riksdagen

anmäla.

7:o) I punkt 7 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels medgiva, att från och med år 1919 tillsvidare ett belopp av 200,000 kronor må av Kungl. Maj:t årligen disponeras såsom lån från allmänna nyodlingsfonden, dels ock till kapitalökning för samma fond för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 130,000 kronor.

Allmänna  
nyodlings-  
fonden.  
[7.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles avgiva yttrande, vilket utskottet härmed velat för riksdagen

anmäla.

8:o) Under punkt 8 av nu ifrågavarande avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning till norrländska andelsmejerifonden för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Norrländska  
andelsmejeri-  
fonden.  
[8.]

Då utskottet icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom kapitalökning till norrländska andelsmejerifonden för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av medlen i fråga torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

9:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 9 av förenämnda avdelning av statsverkspropositionen föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående inrättande av en lånefond för landsbygdens elektrifiering, som Kungl. Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, såsom kapitalökning för denna fond för år 1919 beräkna ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Lånefond för  
landsbygdens  
elektrifiering.  
[9.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva yttrande, vilket utskottet velat härmed för riksdagen

anmäla.

10:o) Under punkt 10 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående inrättande av en gödselvärdslånefond, som Kungl.

Gödselvärd-  
lånefond.  
[10.]

Maj:t må komma att avlåta till riksdagen, såsom kapitalökning för denna fond för år 1919 beräkna ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles avgiva yttrande, vilket utskottet härmed velat för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 14 mars 1918.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

*Närvarande:* herrar greve Hamilton, Ericsson, Aaby, Holmquist, Fahlén, Lindblad, Hellström, greve Wachtmeister, Öberg, Johansson, Sävström, Barthelsson, Magnusson, Igel, Norin, Larsson och Ericsson i Arboga.